

साझाकुरा

हाम्रो कुरा

विद्यालयमा प्रयोगशाला

विद्यालय भविष्यको कर्णधार उत्पादन गर्ने स्थल हो । त्यहाँ विद्यार्थीले ज्ञानगुणका कुराहरु सिक्ने र भविष्यको आफ्नो गोरोटो कोर्न प्रयास गर्नेछन् । उनीहरु आफ्नो लक्ष्यको प्राप्तिको दिशामा अगाडि बढ्न विद्यालयको सबैभन्दा ठूलो हात हुन्छ । त्यसकारण विद्यालयलाई आधुनिक, वैज्ञानिक तथा व्यवहारिक ज्ञानको विषय सिकाउने पाठशालाको रूपमा विकास गर्नु अहिलेको आवश्यकता हो । सोही विषयलाई मध्यनजर गर्दै वागमती प्रदेश सरकारले विभिन्न योजनाहरु विद्यालय तहमा लागू गर्न खोजी रहेको छ । सोहीअन्तर्गत वागमती प्रदेश सरकारले सामुदायिक विद्यालयमा प्रयोगशाला संचालन गर्नका लागि अनुदान दिने भएको छ । वागमती सरकारले शिक्षा विकास निर्देशनालयमार्फत सामुदायिक विद्यालयमा सूचना प्रविधि प्रयोगशाला संचालनका लागि १२ देखि १५ लाख रुपैयाँ अनुदान दिने भएको हो । सामुदायिक विद्यालयमा सूचना प्रविधिको विकास र प्रविधियुक्त शिक्षाका लागि अनुदान कार्यक्रम अघि बढाइएको र चालु आव २०७८/०७९ को बजेटमा ७ करोड रुपैयाँ छुट्याइएको छ ।

निर्देशनालयले 'सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा विज्ञान, विषयगत र सूचना प्रविधि प्रयोगशाला स्थापना सम्बन्धि कार्यविधि, २०७८' अनुसार छनोट भएका विद्यालयलाई प्रति विद्यालय १५ लाख, र सूचना प्रविधि प्रयोगशाला स्थापना गर्न बढीमा १२ लाख अनुदान दिइने बताइएको छ । बजेटमा उल्लेख गरिएको कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि कार्यविधि बनाएर अघि बढाइएको हो । प्रदेश सरकारले चालु आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को बजेटमा शैक्षिक गुणस्तर सुधार कार्यक्रम अन्तर्गतको सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा विज्ञान, विषयगत र सूचना प्रविधि प्रयोगशाला स्थापना गर्ने उल्लेख गरेको थियो । प्रयोगशाला स्थापना गर्न विद्यालय माध्यमिक तहसम्म सञ्चालित हुनुपर्ने, विद्यालयमा विद्युत पुगेको र जडान गरेको हुनुपर्ने मापदण्ड कार्यविधि तोकिएको छ ।

कार्यविधिमा प्रयोगशाला स्थापना गर्न यसभन्दा अघि तीनै तह संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबाट बजेट उपलब्ध नगराइएको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय समेत आवश्यकता संलग्न हुनुपर्ने, विद्यालयको संरचना, विद्यार्थी संख्या, छात्रा भर्ना दर, भौगोलिक क्षेत्र, विगत तीन वर्षको एसइको नतिजातालिका तथा कार्यविधि तोकिएको सूचकको आधारमा विद्यालय छनोट गरिने उल्लेख छ । प्रदेश सरकारले यसअघि पनि विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना गर्न सहयोग गरिसकेको छ । एक विद्यालय एक तर्स कार्यक्रम अगाडि बढेको छ । यो कार्यक्रम अहिले लोकप्रिय भइरहेको छ । विद्यालयलाई प्राविधीमैत्री बनाउँदै व्यवहारिक ज्ञान सिकाउने थलोको रूपमा विकास गर्न आजैबाट हामी सबै एकभएर लाग्न जरुरी छ । स्थानीय तह, प्रदेश र संघीय सरकारले मात्र नभएर अभिभावकले पनि आफ्नो तर्फबाट विद्यालयलाई सुविधा सम्पन्न बनाउन पहल गर्नु दायित्व हो । यस विषयमा समयमै सोच्नुको विकल्प छैन ।

बीपीको पार्टीमै फिर्ता र इमान्ताको खडेरी !

गुरुराज खाडि

लोकतान्त्रिक पार्टीमा विधि र नीतिका आधारमा निर्णय हुन्छ । ती निर्णयहरु विधिअनुसारका प्रक्रियाका आधारमा पारदर्शीरूपमा कार्यान्वयनमा आउँछन् । लोकतान्त्रिक पार्टी नेतृत्वको हैकमबाट होइन नामाधिक भावनाका आधारमा हुने निर्णयबाट संचालन हुन्छ । गुटको दलबलमा खल पर्ने होइन, विचार समूहको बलका आधारमा अवसरहरुको न्यायोचित वितरण हुन्छ । तर, नेपाली कांग्रेसमा अहिले पनि ४८ साल देखि अवसर पाउँदै आएकाहरु नै मन्त्री बन्दैछन् । एकपटक बन्नु दुईपटकका लागि अवसर, दुईपटक बन्नु तीन पटकका लागि अनि तीन पटक बन्नु चारपटकका लागि अवसर बन्ने चक्र चलिरेको छ । जिम्मेवारी पाएर पुराना रहेका 'वैलिभर' भन्दा छुट्टा, कार्यसम्पादन निराशाजनक छ, त्यही निराशा बढेपछि उल्टैलाई प्रोत्साहन दिने काम पार्टीमा भइरहेको छ ।

नागरिकका निरामा बाँडेपछि बार बार अवसर पाउने कारण के हो ? के कांग्रेस नेतृत्व नागरिकको विवासबाट चुडिबिड लागेको हो ? संसारीको कुनै पनि लोकतन्त्रमा यस्तो हुँदैन । प्रजातान्त्रिक मुलुकमा यस्तो कुरा पनि अत्यास भएको पाइँदैन । तर, हाम्रोमा खुट्याम भइरहेको छ । अर्को कुरा हाम्रो पार्टी लोकतान्त्रिक पार्टी हो तर पार्टी नेतृत्व र गुटको हैकमबाट चलिरेको छ । यो पार्टीका मूल नेता हुन्छन् उनैको हैकममा पार्टी चल्छ । प्रजातन्त्रले हैकमलाई बलियो गरेको हुन्छ/निम्ति गरेको हुन्छ । प्रजातान्त्रिक प्रणालीमा नेतृत्वले हैकमले होइन संस्थालाई सशक्त राख्ने व्यक्तिहरुको सल्लाह, सुझाव र सहभागितामा बल पार्टी संचालन हुन्छ । लोकतन्त्रमा देश सरोकारवाला सम्प्रणीततामा चल्नुपर्छ । प्रजातन्त्रमा विवास राख्ने पार्टी पनि यसरी नै चल्नुपर्छ । तर, नेपाली कांग्रेसमा यी कुराको अभाव देखिएको छ । हाम्रो लोकतन्त्र मुष्टीवर मान्छे (कठपुतलीहरू) बाट चलिरेको छ ।

बैलायतका प्रधानमन्त्री टोनी ब्लेयर ले सन् १९९४ मा आफू शक्तिमा आइसकेपछि प्रजातन्त्रलाई 'सरोकारवालाको प्रजातन्त्र' भने । सरोकारवाला सबैको स्थाविर रहने प्रजातन्त्र मन उनले त्यो शब्दवाची प्रयोगमा ल्याए र अस्थास गएर । सरोकारी लोकतन्त्रले सीमित व्यक्ति लाई मात्र अवसर दिने कुरा बलियो गर्छ । सरकारीताको भावनामा चल्ने प्रजातन्त्र हो सरोकारी प्रजातन्त्र । यसले देशलाई र पार्टीलाई बलियो बनाउँछ ।

तर, हाम्रो पार्टी सरोकारी लोकतन्त्रसहितको पार्टी बन्न सकेन । नेताको मनोगत आकांक्षामा चल्ने पार्टी बन्यो । गुटमा पनि गुटकै नेताको मनोगत चलायनको छ, समग्र पार्टीमा पनि मनोगत गुटबाट मात्रै उठ्ने अहिसयत नै रहेछापछि । नेतागत चाहना र गुटगत स्वार्थले पार्टीलाई कार्यकर्ताको अवनवटबाट टाढा पुर्याउँछ । यो भासमा ठुलोपछि पार्टीकै रूपमा रहरिहान मुलुक हुन्छ । यस्तो पार्टीलाई व्यक्ति लाई मात्र अवसर दिने कुरा बलियो गर्छ । अहिलेसम्मकै पनि विवेक भएका मान्छेले यो विवेक विवेकित भोज्याउँछन् । औल्याउनेहरु विवेकित विवेकितमा सुधार नभए त्यहाँको आबद्धताबाट निस्किए बन्न सक्छन् ।

बीपीले नै भनेका छन् - पार्टीभित्र जसले मनोगत चाहना र स्वेच्छाचारिताको खुलेर विरोध गर्छ उही नै असली कार्यकर्ता हो, पार्टीको सच्चा सदस्य हो । हामीले देखेका कुरा औल्याउने भने, "विदेश जाने रहर होइन । साथीभाइ सबै विदेशमा भएकाले केही समय विदेश जाँदा भने लागेको थियो । तर पछि मात्र बलियो ।" टेलिभिजन कार्यक्रम हेरेर प्रभावित भएपछि आफ्नै देशको माटोमा केही गर्नपर्छ भन्दै उनले कागती खेती सुरु गरेको स्मरण गरे । कठिनेले सुखातमा आफ्नो सात कठ्ठाभन्दा १०० टाका कागतीका बिस्वा लगाए । उनले बारिमा सुरु कागती लगाउनुका थिए । उनले भने, "मानिमा चार विन्टनस कागती हेरेर बजारको समझा छैन ।" आजकल देशभर २०-२५ केजी कागती टिने गरेको उल्लेख छ । कागती अमिलो भएपछि यसको अम्लता भने नैसर्गिक परेको छ ।

अहिले कृषि कर्म गर्ने सबैमा परेको छ । उनलाई पहिला बढु विद्यार्थी भन्दै स्थानीय शासक कडेल अहिले व्यापारिकरणमा खेती गर्नपर्छ भनेका पुगेको बताउँछन् । "हामीले पहिले नहुने काम गर्दै आएका थियौं । अहिले उल्टै प्रगत देख्दा खुसी लागेर आउँछ ।" अहिले उनले गरेको व्यवसायलाई कृषि अनुदानबाट निर्देशनालय

मण्डौमा पुर्‍याउनुपर्ने भए पनि खासै बजारको समस्या नभएको उनले बताए । "अन्य फलफूलको केही दिनमै सड्ने, बिग्रने, चरले बारीमै सफा भएको समस्या छैन ।" खेती सजिलो छ, हेराबहा पुगे विदेशमा कमाइ हुने पैसा कागतीले यही दिन्छ । कागती खेती गर्न आफ्नो हाडपछि को व्यापार गर्ने । हाडपछि को व्यापार खाइ तरकारी खेती, यकै खेती गरेका छन् छान्ने परिवार अहिलेको व्यापारबाट सन्तुष्ट छ । यो व्यवसायलाई बढाएर एक बिघा पुर्‍याउने सय उनेको छ । "पहिला मैले यो व्यापार पादा मलाई गाउँलेले कोडाघारी बनाउन थाल्यो भन्दो । अहिले कृषि कर्म गर्नै नपर्ने भयो परेको छ ।" उनलाई पहिला बढु विद्यार्थी भन्दै स्थानीय शासक कडेल अहिले व्यापारिकरणमा खेती गर्नपर्छ भनेका पुगेको बताउँछन् । "हामीले पहिले नहुने काम गर्दै आएका थियौं । अहिले उल्टै प्रगत देख्दा खुसी लागेर आउँछ ।" अहिले उनले गरेको व्यवसायलाई कृषि अनुदानबाट निर्देशनालय

मण्डौमा पुर्‍याउनुपर्ने भए पनि खासै बजारको समस्या नभएको उनले बताए । "अन्य फलफूलको केही दिनमै सड्ने, बिग्रने, चरले बारीमै सफा भएको समस्या छैन ।" खेती सजिलो छ, हेराबहा पुगे विदेशमा कमाइ हुने पैसा कागतीले यही दिन्छ । कागती खेती गर्न आफ्नो हाडपछि को व्यापार गर्ने । हाडपछि को व्यापार खाइ तरकारी खेती, यकै खेती गरेका छन् छान्ने परिवार अहिलेको व्यापारबाट सन्तुष्ट छ । यो व्यवसायलाई बढाएर एक बिघा पुर्‍याउने सय उनेको छ । "पहिला मैले यो व्यापार पादा मलाई गाउँलेले कोडाघारी बनाउन थाल्यो भन्दो । अहिले कृषि कर्म गर्नै नपर्ने भयो परेको छ ।" उनलाई पहिला बढु विद्यार्थी भन्दै स्थानीय शासक कडेल अहिले व्यापारिकरणमा खेती गर्नपर्छ भनेका पुगेको बताउँछन् । "हामीले पहिले नहुने काम गर्दै आएका थियौं । अहिले उल्टै प्रगत देख्दा खुसी लागेर आउँछ ।" अहिले उनले गरेको व्यवसायलाई कृषि अनुदानबाट निर्देशनालय

मण्डौमा पुर्‍याउनुपर्ने भए पनि खासै बजारको समस्या नभएको उनले बताए । "अन्य फलफूलको केही दिनमै सड्ने, बिग्रने, चरले बारीमै सफा भएको समस्या छैन ।" खेती सजिलो छ, हेराबहा पुगे विदेशमा कमाइ हुने पैसा कागतीले यही दिन्छ । कागती खेती गर्न आफ्नो हाडपछि को व्यापार गर्ने । हाडपछि को व्यापार खाइ तरकारी खेती, यकै खेती गरेका छन् छान्ने परिवार अहिलेको व्यापारबाट सन्तुष्ट छ । यो व्यवसायलाई बढाएर एक बिघा पुर्‍याउने सय उनेको छ । "पहिला मैले यो व्यापार पादा मलाई गाउँलेले कोडाघारी बनाउन थाल्यो भन्दो । अहिले कृषि कर्म गर्नै नपर्ने भयो परेको छ ।" उनलाई पहिला बढु विद्यार्थी भन्दै स्थानीय शासक कडेल अहिले व्यापारिकरणमा खेती गर्नपर्छ भनेका पुगेको बताउँछन् । "हामीले पहिले नहुने काम गर्दै आएका थियौं । अहिले उल्टै प्रगत देख्दा खुसी लागेर आउँछ ।" अहिले उनले गरेको व्यवसायलाई कृषि अनुदानबाट निर्देशनालय

महत्त्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरु	
मकवानपुर प्रहरी	एम्बुलेन्स सेवा
प्रहरी कटौतः मिलना टर्फिकाः वडा प्रहरीः पशुपतिनगर इलाकाः पाल्पु इलाकाः मनहरा इलाकाः इलाका फायरबारीः इलाका मीसफरीः इलाका टिमिनः चीकीटोल चीकी मिल्लाड चीकीः चीघडा चीकी नेवापानी चीकीः फाखेल चीकीः पदमपानी चीकीः	१०० ५२०५१९ ५२०५१९ ५२०५१९ ६२०५६७ ९८५२०५०९६१ ६२१९८० ६९१५६२ ९८५२९९९६३ ७७५२५५५५५ ६९२००० ९८५२०५५६५ ७७५२०००२९९ ९८५२०२९३६ ९८५२०९९७८९
नेपाल रेडक्रसः हेटौडा अस्पतालः सिफार निगोजन संघः मनहरा रेडक्रसः छविवन रेडक्रसः मीसफरी रेडक्रसः पाल्पु रेडक्रसः बजबारी रेडक्रसः सिफार अस्पतालः समासारी एम्बुलेन्सः बाणेश यमनः बाल हस्पताल नेपालः माइती नेपालः अपाइ बाल अस्पतालः	५२०५१९, ९८५२०२९५२ ५२०३०४ ५२०५१९, ९८५२०५०९६० ९८५२०५०९६० ९८५२०५०९६० ६२०६९९ ९८५२०५०९६० ९८५२०५०९६० ९८५२०५०९६० ९८५२०५०९६० ९८५२०५०९६० ९८५२०५०९६० ९८५२०५०९६० ९८५२०५०९६०
साझाकुरा राष्ट्रिय दैनिक	

भोलिको पात्रो

भोलि वि.सं. २०७८ कार्तिक ८ गते सोमबार २५ अक्टोबर २०२१ । असोज कार्तिक कृष्ण पञ्चमी । औसता दितीया १११५ । सुविद्य ६:०९ र सूर्यास्त ५:५२ मा हुनेछ ।

आजको राशिफल

गोप	राशुबाट मुक्त	पुनः	प्रेमा सफलता
पुष	मिष्ठान भोजन	पुनः	आफूतलभ भेट
मिथुन	आशयशयता	धनु	भिन्नजन भेट
कर्कट	सुख प्राप्ति	मकर	धन प्राप्ति
सिंह	यात्राको योग	कुम्भ	धन नष्ट
कन्या	अध्ययनमा बाधाशुभवाट मुक्त	मीन	शुभ कार्यको थालनी

कागती (खेती) अभियानमा गौरीगञ्जका ज्ञानहरि

गुरुराज खाडि

जिवनमा, (रासस र) देशको माटो रान सके नछुट्टे नेपाल' यो नारासँगै कागती एक कृषक कागती खेतीमा जुटेका छन् । भरतपुर महानगरपालिका-८ गौरीगञ्जमा कुटो कोदोको कागती बारी नामक स्थानमा जहाँ गौरीगञ्ज ज्ञानहरि कोदो संस्था अस्थायी जुटेका छन् । उनले अहिले आफ्नो सात कठ्ठा भूमिमा कागती खेती गर्दै आएका छन् । कठिनेले विदेशको यात्रालाई रोकेर आफ्नै बारीमा कागती खेती गर्दै आएको हुन् । छ वर्ष पहिले विदेश जाने सोचमा रहेका कडेल राख्दागती (खेती) बनाउनका लागि सिफारिस मिलि जुनभन्दा अघिल्लो दिन साँझको टेलिभिजन कार्यक्रमले उनलाई कृषि कर्ममा आकर्षित गर्‍यो । टेलिभिजन कार्यक्रममा नेपालका लखौको आयत हुने सुनेपछि उनले विदेशको यात्रालाई पुर्णविराम लगाउँदै यस व्यवसायमा लागेकाहुन् । उनले भने, "विदेश जाने रहर होइन । साथीभाइ सबै विदेशमा भएकाले केही समय विदेश जाँदा भने लागेको थियो । तर पछि मात्र बलियो ।" टेलिभिजन कार्यक्रम हेरेर प्रभावित भएपछि आफ्नै देशको माटोमा केही गर्नपर्छ भन्दै उनले कागती खेती सुरु गरेको स्मरण गरे । कठिनेले सुखातमा आफ्नो सात कठ्ठाभन्दा १०० टाका कागतीका बिस्वा लगाए । उनले बारिमा सुरु कागती लगाउनुका थिए । उनले भने, "मानिमा चार विन्टनस कागती हेरेर बजारको समझा छैन ।" आजकल देशभर २०-२५ केजी कागती टिने गरेको उल्लेख छ । कागती अमिलो भएपछि यसको अम्लता भने नैसर्गिक परेको छ ।

मण्डौमा पुर्‍याउनुपर्ने भए पनि खासै बजारको समस्या नभएको उनले बताए । "अन्य फलफूलको केही दिनमै सड्ने, बिग्रने, चरले बारीमै सफा भएको समस्या छैन ।" खेती सजिलो छ, हेराबहा पुगे विदेशमा कमाइ हुने पैसा कागतीले यही दिन्छ । कागती खेती गर्न आफ्नो हाडपछि को व्यापार गर्ने । हाडपछि को व्यापार खाइ तरकारी खेती, यकै खेती गरेका छन् छान्ने परिवार अहिलेको व्यापारबाट सन्तुष्ट छ । यो व्यवसायलाई बढाएर एक बिघा पुर्‍याउने सय उनेको छ । "पहिला मैले यो व्यापार पादा मलाई गाउँलेले कोडाघारी बनाउन थाल्यो भन्दो । अहिले कृषि कर्म गर्नै नपर्ने भयो परेको छ ।" उनलाई पहिला बढु विद्यार्थी भन्दै स्थानीय शासक कडेल अहिले व्यापारिकरणमा खेती गर्नपर्छ भनेका पुगेको बताउँछन् । "हामीले पहिले नहुने काम गर्दै आएका थियौं । अहिले उल्टै प्रगत देख्दा खुसी लागेर आउँछ ।" अहिले उनले गरेको व्यवसायलाई कृषि अनुदानबाट निर्देशनालय

गोप	राशुबाट मुक्त	पुनः	प्रेमा सफलता
पुष	मिष्ठान भोजन	पुनः	आफूतलभ भेट
मिथुन	आशयशयता	धनु	भिन्नजन भेट
कर्कट	सुख प्राप्ति	मकर	धन प्राप्ति
सिंह	यात्राको योग	कुम्भ	धन नष्ट
कन्या	अध्ययनमा बाधाशुभवाट मुक्त	मीन	शुभ कार्यको थालनी

